ex pnicia decedere. Et p̄ ſidia de vrbib ateꝫ caſtellis ꝛc. Accipit etiam
decedere p mori. vt deceſſit. hoc eſt mortuus. eſt ſiue defunct⁹ ibi ſubin
telligit vita Et v̄bo excedo addit vita ꝛ nō ſubintelligit vt exceſſit e vi
ta. hoc e t mortu⁹ eſt. ¶ Dcōnes differt alius diuerſus etiā regūt abla
tim mediāte a vel ab vt hō differt ab aſino. i. nō eſt aſinus. hō eſt aliud
ab aſino. ꝛ eſt omnis diuerſitas inter res exiſtentes. ḡ hæc eſt impꝓpria
locutio Sortes differt a chimera. Chimera em̄ nulla eſt ꝛ etꝫ vna ex/
ponētium falſa eſt.

¶ Seq̄tur textus.

Sunt ablatiui plures rectore ſoluti
Diſcere diſcipuli debent doctore legente

¶ Dicit ꝙ ablt̄i plures hoc eſt multi inueniūtur abſolute poſiti ſi/
ne regimine vt ſole oriēte dies eſt. i. dum ſol oritur Saluo honore meo
hoc facere nequeo Iuuenalis. Quid em̄ ſaluis infamia nummis. Pe
trus abijt me inuito me abſente me ignorante. Legati redierūt re infe
cta. i. nō facta. Redierūt re bn̄ geſta. teutꝫ alle dinc is te goedē pūten
gheraket. Redierūt re infecta ſij hebbē niet geſcicket. Ille re ꝯgnita
abijt periratus. eo audito vehemēter incāduit. ¶ Sciēdum p̄mo cir/
ca lrām ꝙ abltōꝝ abſolute poſitorum vnus plærumeꝫ eſt ꝑticipium.
vt ſole oriente dies fit. Agrō legente pueri ꝓficiūt. Uirgilius. Sole
recens orto Qn̄cꝫ tm̄ neuter abltūs hoꝝ eſt ꝑticipiū. ſed vel alter ꝑtici
pij loco pōit vel ꝑticipium ſubaudit. vt te iudice Cicerone ꝯſule. Uir
gilius Pan deus archadie dicat ſe iudice victum. i. iudicāte. Sic apd
Saluſtium Urbem romam ſicuti ego accœpi ꝯdidere ateꝫ habuere
initio troiani. q̄ ænea duce profugi incertis ſedib vagātur. Te puero
id noui. Horatius de ſene. Laudat tp̄is acti ſe puero Te viuo. Me
viuo id nūcꝫ faciā Te dnce h̄ eſt te ducēte Uel p̄t ſubaudiri abltūs. i.
te ente duce. ſic ſe iudice. i. ente iudice. Qn̄cꝫ duo ablt̄i ſingl'is numeri
ponūtur abſolute mediāte ꝯiūctiōe reſpectu tercij pl'is numeri. vt Ci
cerone ꝛ āthoio ꝯſulibus factum eſt bellum the:inarium Cornelio ꝛ
galba edilibus ꝯſulibus actæ ſunt in theatro fabulæ. ¶ Sciēdum ꝙ
illi duo ablt̄i abſente ꝛ pn̄te ſingl'is numeri iueniūt apd veteres cū ill'
abltis pl'is numeri nob vob. ꝛc. abſolute poſiti. vt abſente nobis ꝛ pn̄
te vob, p abſentib ꝛ pn̄tib nob Plautus Adeſſe hāc ſi abſente nobis
inuenerint. ¶ Tercio ſciendum Sæpe abltō caſus v̄bi impꝑſoālis ꝑ/
ticipij p̄teriti tp̄is abſolute poſit⁹ hꝫ dictū vel appellatn̄ loco ſubſtāti
vt Cognito eum mihi inſidias tendere. cœpi eum anteuertere curſu.
vel cognito ꝙ is mihi inſidias tenderet cœpi eum anteuertere curſu.
Saluſtius. Audito regem in ſiciliam tendere. i. ꝙ in ſiciliam tenderet
¶ Quito ſciendum ꝙ aliq̄ ꝑ hāc regl'am ſic loquūtur. ſalua reuerētia
vrā, p q̊ oratores potius ſic loquūt. venia vrā. bōa venia vrā Pace vrā
id dixerim Id pace omnium dixerim. ita etiam pro illa ioannes venit
ſe quarto. Melius dicitur Ioannes tercius venit. quartus venit

De abſoluti^oe abltioꝝ

n iij

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quotus veniſti. quotus es. quotus hītas. Inuenitꝛ ꝛ ntūs ablti loco poſitus Apud Eccl'. vt Cuius humilitatē dn̄s reſpiciens ꝟgo ꝯcœpit filiū ❡ Item vltimo ſciendū ꝙ abltūs huius lr̄e dꝛ ab aliquibꝫ exponi per dum ꝑ ſi vel per qꝛ. ſm hoc apud dialecticos eſſe diſtinguendā orō nem in qua ponuntꝛ ablti abſolute penes primū modū amphibologiæ dicunt eīn talem orōem vel poſſe eſſe tꝑalem vel ꝯdicionalē enunciati/ onē vel cauſalem. Sed bona pace coꝝ videtꝛ potius talis locutio ſꝑ reſolubilis in tꝑalem. vt Sole oriente dies fit. i. dum ſol oritꝛ. Agā id petro reuerſo. i. poſtea ꝗ̄ petrus reuerſus eſt. Sic petrus relectis rebꝫ oī/ bus ſcholas petijt. hoc eſt poſtea ꝗ̄ res oēs reliquit ſcholas adijt. in p̄ terito. Comicus. Herus me relictis rebꝫ oibus iuſſit pamphilū obſer uare. vbi p̄t eſſe duplex ſenſus. vnus Iuſſit vt relinq̄rem res oēs ꝛ obſeruarem pamphilū. Alter ſenſus ē. Cum a me oēs res relictæ eēnt tū iuſſit vt obſeruarem pamphilū.

Atqꝫ loci nomen qn̄qꝫ regente carebit.

Roma militia vel humo vel rure domoqꝫ.

Rex venit atqꝫ means normā ſeruabit eandem.

Roma rothomago vernone meabit athenis

Seruat idem verbū ſine motu dum ſociatur

Nomen plurale vel cui ſit regula terne

Qui mō rure canit vernone cauit vel athenis

❡ Dicit ꝙ ꝓpria noīa loci ꝯſtructa cum ꝟbo ſnte motum de loco vꝉ per locum ſtabunt in abltō. ꝛ ſi fuerint terciæ declinationis vel pluralꝭ numeri ſtabunt ſilꝛ in abltō reſpectu verbi ſignificantis quietē in lo/ co ſm Alexandꝛ. De loco vt venio roma rothomago tibure atheis venecijs. De appelletiuis. venio militia rure domo. non venio humo ſed ſurgo humo tolle libꝛ humo. Exempla de motu ꝑ locum. vt rex faci et iter roma rothomago. tibure p̄neſte athenis venecijs londonijs. De appellatiuis. faciet iter rure militia. Exīn de verbis ſntibus quietem in loco ꝛ de noibus pluralis numeri terciæ declinationis. vt habito a/ thenis venecijs londonijs tibure vernone p̄neſte rure. Ut Ariſtoteles ſtuduit athenis. liber impreſſus venecijs. Appollo dedit oracula del/ phis. Creſus habitabat ſardibꝫ. Eſt eīn ſardis pluralis numeri hn̄s is in ntō accō ꝛ vtō hn̄ſqꝫ ſardibus in abltō plurali. Item caret ſar/ dis ſingulari numero. ꝛ eſt terciæ declinationis ❡ Quædam eīn noīa vrbium vel oppidoꝝ carent ſingulari numero in prima declinatione. vt athenæ thebæ veneciæ. Et dꝛ ſtuduí athenis. Quædam in ſecunda declinatione. vt delphi gabij quæ ſignificant vrbes ꝛ populos. Sic etiam dicitur fui delphis. Quædam carent in tercia declinatione ſingu/ lari numero. vt ſardis trallis. Sic etiam. Creſus habitauit ſardibus.

¶ Item noīa in is terciæ decliātionis carēt rectore in abltō. vt habitat
neapoli. ꝯſtantinopoli. teucri. Parthenopoli. Udo ep̄s dedit horren
dum ſupplicium. ¶ Sciendum circa lrām ꝙ qñ abltūs iungit̄ cōpo
ſitꝫ cum ꝑpōne deficiente abltō tūc abltūs nō ponit̄ abſolute ſed regit̄
vt ioannes deceſſit roma deceſſit domo. Joānes egreſſus eſt domo ro
ma. exiuit roma In q̄bꝫ ōnibꝫ locutiōibꝫ abltūs regitur rōne ꝯpōnis
vt in nōibꝫ appellatiuis. Sed cum d̄r reuertor roma ibi abltūs ponit̄
abſolute. qꝛ reuertor nō p̄t regere abltm̄. ¶ Scdō ſciēdum ꝙ ꝟba ſig
nificantia motum ꝑ locum ſunt meo ꝑmeo ꝑambulo Iter facio h̄ com
plexum. vt qua facis iter. romam. q̄ facis iter. in patriam Faciam iter
colonia. ꝑmacbo zutphania. Colonia Ruſſia Florentia. Pertrāſeo
ꝟo ꝟbum ſn̄ ꝯſtruit̄ cum abltō tali. ſed ſemꝑ regit accm̄ rōne ꝑpōnis
trans. vt tranſiuit iordanem. In baculo meo tranſiui iordaēm. Sic
etiam ꝑtrāſiui iordaēm dauētriam Joānes ꝑtrāſiuit iſſelam ſiccis pe
dibꝫ. petrꝰ ꝑtrāſiuit oēs aq̄s q̄ in almania ſitæ ſunt.

Ad nomen poſitum ſic ſepe relatio fiet

Ut vado romam q̄ menibꝫ eminet altis.

¶ Hic d̄t ꝙ ad ꝓprium nomen loci poſitum aduerbialiter ſæpe fit re
latio. vt vado romam q̄ eminet altꝫ mœnibꝫ. ¶ Sciēdum ꝙ p̄t fieri
duplex relatio ad nomen loci. vna ꝑ nomē. vt vado romam q̄ eminet
altꝫ mœnibꝫ. Altera ꝑ aduerbiū relatiue captum vt vado romam quo
tu vadis Uirgilius Urbem quam dicūt romam melibœe putaui.
Stultus ego huic noſtræ ſil'em q̄ ſæpe ſolemus Paſtores ouium tene
ros deducere fœtus Et talis relatio p̄t fieri ad oēm circūſtātiam loci.
vt habitabo romæ vbi tu habitas vel vado romam vbi tu habitas.
vado romam vn̄ tu venis vado romam q̄ tu iter feciſti. i. ꝑ quā vrbem
Similis relatio poteſt fieri ꝑ nomina ⁊ aduerbia ad hæc nomina rus
domus ⁊ milicia. Per noīa vt vado rus quod iure poſſideo. Per ad/
uerbia vt vado rus. vnde tu venis. vbi tu habitas. q̄ tu iter feciſti.

Queris ſi poſſit adiectīm ſociari

Ut debet doctas bonus ire ſcholaris athenas

¶ Hic dicit queſtionem eſſe an nominibus loci poſſit iungi adiecti
uum. vt bonus ſcholaſticus debet ire doctas athenas. litteratam da
uentriam. hoc eſt vbi docetur litteratura ſeu docentur litteræ. vt eſt
grammatica. Solent etiam adiectiua iungi his nominibus rus do/
mus militia. vt ioannes iuit rus ſuum. teutonice op zijn eygen dorp.
Iuit domum ſuam. teutonice tot zijn eyghen huys. vt apud Ouidi/
um in plurali. Quo ruitis veſtras quiſq; redite domos. Et ſi ſine
adiectiuo dicitur tamen ſubauditur adiectiuum vt iuit domū. hoc eſt

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

domum ſuā. Et hunc gtīm domi ſecundæ declinationis iungunt auto/
res ſolum cum quinqꝫ gtis meæ tuæ ſuæ noſtræ ⁊ vr̄æ. ⁊ cum vno noīe
alienæ. vt ego fui domi meæ non tuæ. Eram domi ſuæ. nr̄æ non vr̄æ
domi habitare volo. Malo eſſe domi meæ qꝫ alienæ. Eramus domi
veſtræ. eratis domi noſtræ. Non āt dꝛ fui domi ꝓpriæ priuatæ. nec fui
domi publicæ. Regit ⁊ aliquando ille genitiuꝰ domi alios genitiuos
vt eram domi illius huius domi petri pauli Ex dictis patet domi non
ꝓprie eſſe aduerbium. qꝛ ei adiungitur adiectīm in eodem genere. quod
aduerbio iungi non poteſt. Et quāuis domi nonnunqꝫ ponātur ſine
gtō. intelligitur tn̄ adiectiuum. vt ſum domi hoc eſt domi meæ. eſt do/
mi hoc eſt domi ſuæ

Per quo qua vel vbi fit queſtio ſiue ꝑ vnde.
Illuc ꝑgo foras huc iſtuc pergis eoqꝫ.
His intro iungas hac illac pone meando
Hic illic iſtic intus foris eſt ⁊ vbiqꝫ
Hinc illinc iſtinc remeas foris intus ⁊ vnde

¶ Dicit quatuoꝛ eſſe interrogatiua loci quibus q̄rimus de loco. vt q̄
qua vbi ⁊ vnde. Quo q̄rit de motu ad locum ſiue ꝑ ad locum Qua ꝑ
locum. Ubi in loco. Unde de loco. Vn̄ꝰ. Quo petit. ⁊c̄. Quæ quatu
oꝛ quæſitiua etiā relatiua inueniuntur vt illa mundi pars vn̄ ſol oriꝑ.
oriens nuncupaꝑ. Quo dimergiꝑ occidens. quo decurrit meridies
Solent hr̄e ⁊ alias quaſdā accœptiones. Quare ſciend̄ . Quo qn̄qꝫ ē
ꝓnomen a quis ablti caſus ꝑns inſtrumentū vt non ē mihi quo emam
non ē mihi quo hauriā. Qn̄qꝫ ē ꝯiunctio cauſalis. vt cædo te q̄ melio/
rem reddā. Dicunt em̄ qꝛ ⁊ quod cām efficientē. Quo vero ⁊ vt ⁊ qui
cauſam finalē. vt Caſtigo te non quod vel qꝛ odio te habeam. ſed quo
vel vt vel qui meliorē te faciam. Quandoqꝫ quo valet quanto. Ut eo
ſunt hoīes deo chariores quo humiliores. hoc eſt quanto. Quandoqꝫ
quo eſt aduerbiū loci quærens de loco ad quē erit motus. vt quo diuer
temus Quo aduerbiū loci quandoqꝫ capitur relatiue. vt ibo eo quo tu
vadis. Quandoqꝫ infinite. vt neſcio quo eam . Qn̄qꝫ interrogatiue vt
in euangelio. Dn̄e quo vadis. ¶ Secundo ſciendū ꝙ ad hoc aduerbi/
um ⁊ interrogatiuū quo reſpondeꝑ quandoqꝫ accūs nois loci. vt cum
quæritur quo iuit. rn̄deri poteſt Iuit dauentriā rhotomagū athenas.
delphos rus domū miliciā. Quandoqꝫ rn̄dentur aduerbia in uc ⁊ in o
vt iuit huc illuc iſtuc. eo eodem illo iſto alio intro foras aliquo. Virgi
lius. Atqꝫ ſatas aljo vidi traducere meſſes. Quandoqꝫ ad quo rn̄deꝑ
ſupinum in ū Ut iuit cubitum in cœnatus. Iuit foras cœnatum. A/
pud petꝝ. Iuit ambulatū in patentes campos. Iuit perconctatuꝫ de
te an pater domū reuertit Iuit de te quæſtū ad præceptorē vel magi/
ſtrū Iuit ad petꝝ ſalutatū. iuit petro gratulatum. iuit aquatuꝫ. iuit
pabulatū. teutonice om voeder. Qn̄qꝫ ad quo rn̄deꝑ gerundiū acci ca

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ſus mediante ad. vt iuit ad venandum ad piſcandum Iuit ad dormiē
dum . iuit ad gratulandum petro . Et etiam ꝑticipium. vt iuit ad ſa/
lutandam mrēm ad viſitandam matrem. ad ſalutandos amicos . ad
ſalutandas ſorores. Iuit ad curandum corpus . ad curandam natu/
ram . Iuit ad iſſelam vel ad leuandum aluum Rñdetur ꝑ infinitiuū
ad quo. vt iuit piſcari ⁊c̄ Qñqꝫ rñdētur ad quo ꝟba in ſo quæ vulgo de
ſideratiuæ formæ dicuntur. vt cum quæritur quo vadis . rñdetur ac/
cerſo petrum. inuiſo parentes meos. ¶ Scdo ſciendum ꝙ etiam om
nia a q̊ ꝯpoſita ad locū ꝑnt vt quoq̊ q̊ꝫ q̊cūqꝫ . Quæ ſunt ſig̃ vl̄ia. vt
cætera interrogatiua ꝯpoſita cum qꝫ cum cūqꝫ cū ſeip ſis Sed ꝯpo ſita
cum vis ⁊ libet vt oīa alia ſunt ſigna ꝑticularia vt q̊q̊ q̊libet Siq̊ neq̊
nūquo ecquo aliquo Quodā quonam quopiā quoqꝫ Alio vt Abi hic
quouis gētiū Abi hic q̊uis locoꝝ Abi hinc q̊libet locoꝝ. i. ad quēuis
locorum. ¶ Caue nequo hinc abeas ſi quo hinc iueris vapulabis
nūquo hinc abiturus es. ecquo iuit. Si quopiam iturus es dicito. q̊q̊
qñqꝫ eſt aduerbiū loci. vt ſequar te quoquo ieris ⁊ ſic ꝟbo iungit̃ Qñꝫ
quoquo ē nomē ⁊ ſic iungit̃ ei ſubſtātim ablt̄i caſus vt quoquo loco. q̊
q̊ tp̄e op allen tiden op allen ſtedē Quoq̊ die alle dagen Itē q̊qꝫ eſt qñ
qꝫ aduerbium loci ꝯpoſitum a quo ⁊ qꝫ valēs idē ꝙ q̊cūqꝫ. ſed quocūqꝫ
⁊ quoquo faciunt hypoteticā ſꝫ quoqꝫ categoricam ꝓpōeꝫ ħ eſt q̊cunqꝫ
exigit duo ꝟba. quoqꝫ vnum ꝟbum: qñqꝫ q̊qꝫ ſunt duæ dictiones vt qꝫ
ſit ꝯiunctio encletica. vt quod me facere voles faciam. quo qꝫ me ire iu
bebis ibo. Qñqꝫ eſt ablt̄s ⁊ qꝫ ꝯiūctio. vt petꝝ ex aīo diligo. q̊uiſqꝫ ab
adoleſcētia viſus ſum familiariter. q̊qꝫ nūc familiariter vtor. qñqꝫ q̊qꝫ
eſt ablt̄s a noīe q̊ſqꝫ ⁊ ſic iungit̃ ſuꝑlatiō vel nōibꝫ numeralibꝫ. Suꝑ
latiuo. vt iuſticia ab optiō q̊qꝫ ꝑuatur. i. ab ōni q̊ bon⁹ eſt Cum nume
ralibꝫ Tercio q̊qꝫ die laboro febribꝫ. q̄rto quoqꝫ die ieiuno. q̊nto quoꝫ
anno agitur luſtrum q̊nq̄geſimo quoꝫ āno agit̃ iubileus. Quoto q̊qꝫ
die. putas ioannem ieiunare. q̄ſi dicat vel nullo vel paucis. qñqꝫ q̊qꝫ ē
ꝯiunctio ꝑns tantum q̄ntum etiam . Ut apud Catonem . Tu q̊ qꝫ fac
ſimile ſic ars deluditur arte. Et in hac ſignificatione ſolet ſæpe poſtpo
ni huic ꝯiunctioni verum. vt apud Boetium. Magno non ad mor/
bum modo verum ad interitum quoqꝫ cauſe. quandoqꝫ q̊ꝫ d̄t cauſam
finalem. ⁊ eſt coniunctio cauſalis non encletica. vt ego te caſtigo quo
non pecces quoqꝫ in virum edoctum citius euadas Quandoqꝫ q̊ va
let quāto . cui etiam qꝫ encletica poſtponitur vt quo maior q̊ꝫ ditior
es ſis humilior . vbi quo valet q̄nto eo tāto Et ſolet ħ vocabulum eo
etꝫ accipi multis modis. Quandoqꝫ ꝓnomen eſt ablt̄i caſus ab is ea
id. ⁊ ſic qñqꝫ regit gt̄m̄. Sic eīn d̄r id loci id eſt is locus. eo loci. i. eo lo
co. hoc loci. i. hoc loco Qñqꝫ ꝟbum eſt q̄rte ꝯiugationis . vt eo is ire
idem quod vado Quandoqꝫ aduerbium loci. vt petrus eo iuit q̊ pau
lus . ⁊ in hac ſignificatione ponit̃ ab alexādro in textu. Omnia eīn ꝓ/
nomina ꝓmitiua ablt̄i caſus pñt fieri aduerbia vt illo iſto eo . Qñqꝫ
eo eſt aduerbium q̄ntitatis valens intantum. vt eo litteris dat opera
vt nemini concedat In eadem ſignificatione dicitur vſqꝫ eo vſqꝫ adeo
Quandoqꝫ eſt coniunctio cauſalis valens tantum quantum ideo vel

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ꝓterea . vt ego id eo feci qđ ſcirem id tibi plurimū ꝓfuturum . Quꝺꝫ
eꝫ eſt idem quod tantum ſic ſibi rn̄det quo ꝓ quanto . vt quo plus hēs
eo plus cupis . quandoꝗ ſubauditur . vt quo plus ſunt pote plus ſitiū
tur aquæ . Tercio ſciendum ꝙ quo componitur cum ꝟſum ⁊ dr̄ quoꝛ/
ſum . ⁊ ꝟt tantum quantum quo verſus vel quo verſum . dr̄ em̄ ꝟſum
vel ꝟſus ſicut aduerſum vel aduerſus . Et ad interrogatiuum quoꝛſuꝫ
reſpondetur quandoꝗ accuſatiuus cū præpoſitione verſus . vt romam
verſus . italiam verſus . ſurſum verſus . deoꝛſum verſus . quoquo verſus
id eſt in vnamquāꝗ partem . vtroꝗ verſus deoꝛſum verſus . Quando
ꝗ reſpondentur aduerbia in oꝛſum . vt ſeoꝛſum . Ut in euangelio . Se
oꝛſum abijt . hoc eſt in ſecretum ⁊ remotum locum vbi nec videri poſ/
ſit a cernentibus nec inueniri a quærentibus . Inuenitur . ij . Regū . xij .
Deprecatuſꝗ eſt dauid dominū pro paruulo ⁊ ieiunauit dauid ieiu/
nio . ⁊ ingreſſus ſeoꝛſum iacuit ſuper terram . Deoꝛſum nederwaert
Comicus . Ego te quietem reddam me ſurſum deoꝛſumve curſites .
Hoꝛſum id eſt huc verſus . vt Comicus . Hoꝛſum te ducent inſomnia
¶ Faciunt ⁊ quidam alia compoſita . vt antroꝛſum dextroꝛſum ſini/
ſtroꝛſum . Pro quibus Cicero dicit ante ⁊ poſt ad leuam ad dexteram
Ultro citroꝗ in factis ⁊ dictis dicuntur . In factis ſignificāt recipro
cam quandam itionem . vt Quintilianus . Iuuenis ſolet vltro citro/
ꝗ cōmeare . id eſt recedere ⁊ redire . Sic hoc mare dicitur vltro citroꝗ
meare Ita in dictis ſignificant mutuū reſpectum . vt Cicero . vij . de re
publica . Multiſꝗ verbis vltro citroꝗ habitis ille conſumptus no/
bis eſt dies e Multis probꝛis vltro citroꝗ habitis tandem peruētum
eſt ad verbera . Aliud eſt huc atꝗ illuc quā vltro citroꝗ . quia cū dici/
tur huc atꝗ illuc cōmeabit errabundum atꝗ incertū iter ſignificamꝰ
Significant item aliud ſurſum ⁊ deoꝛſum . Eſt em̄ ſurſum ad locum
editioꝛem . deoꝛſum ad locum imum . teutonice . opwaerts ende neder
waerts . Quouſꝗ eſt aduerbium ⁊ valet tantū quantum ad quem lo
cum vſꝗ . ⁊ reſpondetur eouſꝗ vel vſꝗeo Ad occidentem vſꝗ Ad me
ridiem vſꝗ ¶ Item vſꝗquo quandoꝗ eſt aduerbium tempoꝛis ſigni
ficans tantum quantum quamdiu . Nam ſimplex vſꝗ diu ſignificat .
Ut ſeptimo Machabeoꝛum . Pſallebant ſacerdotes vſqꝫquo confir/
matum eſſet ſacrificium . Quandoqꝫ valet ſemper . Nam ſiuū ſimplex
vſqꝫ ſemper ſignificat . vnde Uirgilius . Cantantes licet vſqꝫ minꝰ via
lædit eamus . Et ſic ponitur in hymno . Gloꝛia æterno patri vſqꝫquo
altiſſimo . Quandoqꝫ eſt aduerbiū loci valens tantū quantū quouſqꝫ
Uolunt etiam quidam ipſum ſignificare vndiqꝫ . vt in pſalmo . Uſqꝫ
quo conueniunt populi Itē quoad querit de tp̄e ⁊ ꝟt tm̄ quantū ꝗdiu
vt reſtiti quoad potui . id eſt ꝗdiu potui Cicero primo officio ⁊ Diſces
tu a principe huius ętatis pho ⁊ . ⁊ diſces ꝗdiu voles . tamdiu āt velle
debebis quoad te quantū ꝓficies non penitebit . Solet ꝗ ad q̄ꝗ iun
gi gtō . vt Tullius primo ad heremiū . Oꝛatoꝛis officiū eſt de di re cre
dibiliter dicere quoad eius fieri p̄t ¶ Sciend ꝙ qua ꝟt ꝑ locum ſiue q̄
rit de motu ꝑ locum . vt q̄ facturus es iter . ⁊ rn̄dent hæc aduerbia hac
illac iſtac cum iſtis ea alia aliq̄ recta . Et alij q̄d ī ablti via regia vt cur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non recta via introiſti Seq̄re me hac.i.per hanc viam Non ſbo ea ſcđ
alia. Nō facturus ſum iter ea ſed alia. h̄ eſt nō p̄ eam viam ſed p̄ aliam
Nō nūq̄ȝ ad q̄ loco ablti rn̄dek accūs mediante per p̄pōne vt fecit iter
p̄ ꝯtinétē ꝯtinēs. p̄ cōtinétē iter faciā nō mare hoc eſt cōtinēte iter faciā
nō mari Et eſt omnis terra nō inſula een lant dat niet beuloten en is
mit water Et eſt continens generis fœi Ita dr̄ etiam iui p̄ agꝝ tranſ/
uerſalem teutonice dwers ouer dat lant Iuit p̄ viam cōpēdij doer een
voet pat. ¶ Secundo qua quandoq̄ȝ ponitur interrogatiue. Vt
qua facis iter. quandoq̄ȝ relatiue. vt Plautus. Date viam qua ſur
gere liceat. Poteſt ibi qua vel nomen eſſe a quis ablatiui caſus vel ad
uerbium. Quandoq̄ȝ ponitur qua infinite. vt ſæpe ſtat incertus ⁊ ne
ſcit qua ſit eundum. Cum videt ex omni parte viatoꝛ iter. Qua com
ponitur ⁊ dicimus quaque quaqua quacumq̄ȝ que ſunt ſigna vniuer/
ſalia. ⁊ etiam qualibet ⁊ quauis quæ apud dialecticos dicuntur p̄ti/
cularia. vt vade qualibet id eſt quauis. Quaqua ieris te ſequar. id ē
p̄ quamcumq̄ȝ viam. ¶ Sciendum vbi quandoq̄ȝ eſt interrogatiū
ſns in loco. hoc eſt quærens vel de quiete vel de motu in locọ. Qn̄q̄ȝ
vbi ponitur reltie. vt petrus ibi eſt vbi paulus. qn̄q̄ȝ infinite vt neſcio
vbi eſt. qn̄q̄ȝ ṗt poſtq̄ȝ ⁊ ſic iungit̄ p̄terito p̄fecto in indicatiuo nōnūq̄ȝ
etiam plus q̄ȝp̄fecto cum his poſt vbi ⁊ aſt vbi id eſt poſtq̄ȝ vt vbi pe/
trus domum rediit vel venit. vel dauētriam redijt confeſtim ſcholas
adijt Simili modo iunguntur indicatiuo dictiones idem ſignifican
tes. cuōi ſunt vt vbi poſtq̄ȝ poſteaq̄ȝ ſimulac ſimulacq̄ȝ ⁊ ſimul. Inue
niūtur tamen nonnūq̄ȝ cum coniunctio. vt apud Saluſtium. Ac vbi
conſulueris ⁊c̄. Ad vbi reſpondentur hæc aduerbia hic illic iſtic ibi ali
bi vulgo. vt vulgo naſcetur amomum Eſt etiam vulgo ablatiui ca/
ſus. vt vulgo dici ſolet. hoc eſt a vulgo. Paſſim vt. Strata iacent
paſſim ſua queq̄ȝ ſub arboꝛe poma ⁊ ſignificat paſſim quaſi paſſu di/
ſtante vel ſparſim vt grex paſſim paſcitur. Accipitur etiam paſſim a
pud eccleſiaſticos pro vbiq̄ȝ. vt apud lactantium. Creditur eīm paſ/
ſim quaſi cognite veritati. id eſt vbiq̄ȝ. Quandoq̄ȝ paſſim ſignificat
vndiq̄ȝ. teutonice van allen hoecken heer. vt apud eundem Lactan/
tium Romulus conſtituit aſilum eo paſſim confugerunt ex finitimis
locis. Ad vbi reſpondentur humi ruri domi militiæ Alia nomina in
ablatiuo reſpondentur cum p̄poſitione vt in vꝛbe i agro in mari i poꝛ
tu in circo in theatro in templo in foꝛo in terminæ teut̄ʒ in den heyten
baede. In publicis luſtris in hoeren coten. In ede ſacra Sub ioue.
Sub dio ⁊ nō ſub diuo. dicendum eſt. Omnia iſta rn̄deri pn̄t. ad vbi.
¶ Sciendum compoſita ab vbi ſunt vbiq̄ȝ vbicūq̄ȝ vbiubi. q̄ ſt̄
vniuerſalia ſigna ſignificantia in omni loco Sed vbilibet vbiuis ſunt
p̄ticularia ſigna. Ita alicubi alibi quod eſt relatiuum. ſicubi necu/
bi nuncubi eccubi. Nuncubi eum vidiſti. vbinam habitat
¶ Sciendum q̄ȝ vnde quandoq̄ȝ dicit cauſam ſiue querit de cauſa.
⁊ eſt idem quod quamobꝛem. vt vnde fit. vnde factum eſt. id eſt qua/
re vel quamobꝛem factum eſt. ſiue quo fit ſiue quo factum eſt. hoc eſt
quapꝛopter fit vel pꝛopterea fit ſiue quamobꝛem fit. Quandoq̄ȝ vn/

de valet tantum quantum vno dempto. vt ego ſum vnde viginti anno
rum. ſiue natus ſum annos vnde viginti. hoc eſt natus ſum annos de/
cem ⁊ nouẽ. Ita etiam dicimus. natus ſum annos duodeviginti. ħ eſt
natus ſum annos decem ⁊ octo ¶ Iſta ꝯpoſitio etiã fieri poteſt in de/
nominatiuis. Qñqꝫ vnde quærit ſiue ſꝫ de loco. ⁊ ſic q̃rit de motu de
loco. Sic ſua reſponſiua ſunt illinc iſtinc. In euangelio. Qui velit
hinc tranſire ad vos. ⁊c̃. Reſpondentur etiã intus ⁊ foris vt vnde veit
ioannes. venit foris. exit intus. Reſpondeꝫ ⁊ inde aduerbiũ. vt inde ve
nit. vnde tu veniſti. ſ. iſtinc l' illinc venit. vnde tu veniſti. Sic in ſimbo
lo apl'oꝝ. Aſcendit ad cœlos ⁊ inde venturus eſt iudicare viuos ⁊ mor
tuos. Reſpondetur ſimil'r vtrimqꝫ ad vnde. ⁊ eſt idem quod ab vtraqꝫ
parte. vt Aper ꝓminentibus vtrimqꝫ dentibus. Dentes ꝓminent al/
trinſecus. Ceciderunt vtrimqꝫ viri innumeri. id eſt ex vtraqꝫ pte Ceci
derunt altrinſecus viri innumeri. van cenre ſyden. Pro vtrimqꝫ dicũt
nonnulli hincinde. Unde prudentius in libro hymnoꝝ. Stipant eũ/
tem candidi hincinde ſanctoꝝ chori. Etiã hinc duplicatũ videtur ean/
dem habere ſignificationẽ. vt Hinc tibi quæ ſemper vicino ab limite
ſepes. Hinc alta ſub rupe canet frondator ad auras. Dicit Virgili/
us ¶ Ad vnde etiam reſponderi poteſt a leua. vt ip ſe me a leua ador/
ſus ẽ. teutꝫ vander luchter hant. Cõpoſita ab vnde ſunt vndiqꝫ vnde
cũqꝫ vndevnde quæ ſunt vniuerſalia ſignificantia omnia loca. vt vndi
qꝫ huc veniunt doctores. Undelibet vndeuis vndenã aliunde. vt ve/
nit meditatus aliunde ex ſolo loco ¶ Circa iſta ſciendũ quędam ꝯmu
nia ꝙ verbum ꝯpoſitum cũ ad præpoſitione ꝯſtruitur cum aduerbijs
huc illuc iſtuc. Sed ꝯpoſitum cũ ab præpoſitione ꝯſtruitur cũ aduer/
bijs hinc illinc iſtinc. vt huc ades o melibœi. hinc abſis. Affer librum
huc. afer libꝝ hinc. affer hoc huc. aufer hoc hinc. admoue manũ huc.
amoue manũ hinc. aduerte faciem huc. auerte faciem hinc. adduc eum
huc. adduc eum hinc ¶ Inuenitur tamen quandoqꝫ adſum ſignifica/
re non ſolum ad locum ſed etiã in loco. Ad locũ. vt huc ades. In loco.
hic adero. Comicus. Iam inqꝫ hic adero. Sic verbũ abſum videtur
ſignificare de loco non ſolũ. ſed etiã ad locum. vt abeſt dauẽtria in hol
landiam. vt apud Philelphũ. Abeſt aconæ in dalmaciam. Ita apud
Ciceronem etiam inuenitur ¶ Sciendũ ꝙ quædam dictiones ſigni
ficant in loco ⁊ de loco. hoc eſt reſpondentur ad vbi ⁊ ad vnde. vt int⁹
⁊ foris dicitur eiñ intus vt intus exit. vt philena eſt ne hæc quæ int⁹ ex
it. foris eſt foris venit. Et hoc ẽ quod vult donatus vbi dicit. Sed in
loco eandem ſignificationẽ hñt. hoc eſt intus ⁊ foris ſignificant in lo/
co ⁊ de loco. Intro vero ⁊ foras ſolum ad locum ſignificant. vt Vado
intro. vado foras. Lazare veni foras. Neqꝫ dicendum eſt. a foris ab in
tus quia latina non ſunt. Sed foris ⁊ intus extrinſecus ⁊ intrinſecus
¶ Quædam dictiones ſꝫnt in loco ⁊ ad locũ. vt nuſquam nuſpiam vſ/
quam. vt nuſpiam hinc abibis. Tullius. Neqꝫ vſquam diſcedebam.
vbi ſignificat ad locum. In loco Comicus. Ego ſum homo infœlix.
qui primum fratrẽ nuſquam inuenio gentiũ. Occidi neqꝫ virgo eſt vſ
quã. Conſtruuntur etiã cum ỽbo diſtandi. vt nuſquã abero. Itẽ intra

⁊ extra habent eandem ꝯſtructioēm. Significant eñ in loco. vt Ilia
cos intra muros pugnatur ⁊ extra. dt Horatius. Ita dici pt eſt intra
vrbem ⁊ extra vrbem. Quñqꝫ ad locum. vt iuit extra vrbem ⁊ iuit itra
vrbem Item vltra ⁊ citra eandem hñt ꝯſtructioēm. hoc eſt ſnt in loco
⁊ ad locum. In loco. habitat vltra rhenum habitat citra rhenum vl/
tra mōtes citra mōtes. Ita apud Horatium. Eſt modus in reb. ſunt
certi deniqꝫ fines Quos vltra citraqꝫ neqt ꝯſiſtere rectum. h eſt ꝟtus
eſt mediocritas inter paꝝ ⁊ nimis. hoc eſt inter defectum ⁊ exceſſum
Significant quoqꝫ ad locum vt vado vltra rhenum. vado vltra al/
pes. vltra germaniam. Iuuenalis. Vltra ſauromatas fugere hinc
libet. Eandem conſtructionem in habet præpoſitio. vt curro in cã/
po ⁊ in campum. Sum in campo ⁊ vado in campum. Quædam di/
ctiones ſignificant in loco ad locum ⁊ de loco. vt trãs ꝑpoſitio. vt cum
quæritur quo iuit. reſpondetur trans rhenum. trans iordanem.
trans alpes. Unde venit trans rhenum. Ubi habitas trans rhenũ.
Ita conſtruitur prope. vt ſto ꝓpe templum. vado ꝓpe templum. ve/
nio ꝓpe templum. Quædam conſtruuntur cum verbo ſignificante
motum de loco ⁊ etiam diſtantiam vt hæc aduerbia hinc illinc iſtinc
longe. vt abi hinc fuge hinc. abeſt hinc. diſtat hinc. abijt longe. abeſt
longe. deſtat longe. Quod aduerbium longe iunctum cum quam po/
nitur interrogatiue (vt ꝗ longe hinc eſt) ⁊ reſpondetur in proximo eſt
vel longe eſt. perlonge eſt. longius hinc abeſt. vel longius eſt. E ꝗ lõ/
ge interrogatiuum quærit quandoqꝫ de diſtantia. vt ꝗ longe abſum
de dauentria. Quandoqꝫ quærit de motu qui fit de loco vt ꝗ longe
abiturus es hinc tria milia vel tribus milibus. vel tam longe hinc abi
bo quamlonge iacobus hinc abiturus eſt. Ego abibo hinc longius
ꝗ iacobus. ¶ Tercio ſciendum hæc aduerbia loci hic hinc huc hac
ſignificant locum in quo is eſt qui loquitur. Sed iſtinc iſtuc iſtac ſig/
nificant locum vbi is eſt ad quem loquimur. Illuc vero illic illinc ⁊ il
lac ſignificant locum vbi is eſt de quo loqnimur. ¶ Habēt etiam
iſta aduerbia eandem naturam quam habent pronomina hic iſte ille.
a quibus deriuantur quam etꝫ hñt alia ab eis deriuata.. vt horſum
iſtorſum iliorſum. huiuſmodi cuiuſmodi. ⁊c̄. ¶ Sciendum ꝙ
iſta interrogatiua quo qua vbi compoſita cum qꝫ ⁊ cum cunqꝫ ⁊ cum
ſeipſis faciunt ſigna vniuerſalia. E Compoſita cum libet ⁊ vis ⁊ cum
aliquis faciunt ſigna particularia. Item compoſita cum alius faci
unt relatiuum diuerſitatis. hoc eſt alium locum ſignificant. vt alio a
lia alibi aliunde. Unde dici poteſt. Petrus iuit aliquo neſcio quo
Ite faciet aliqua neſcio qua Et alicubi neſcio vbi. venit aliunde ne/
ſcio vnde Dicitur etiam non iuit eo verum alio. non iuit ea veꝝ alia
Non eſt hic verum alibi. non venit hinc ꝟm aliũde Componuntur ⁊
cum his dictionibus ſi ne nun. vt ſicubi necubi nuncubi. ſiquo nequo
nunquo. ¶ Ultimo ſciendum ꝙ ſæpe ꝑ hæc interrogatiua ⁊ ſua re
ſponſiua a pueris ſolent fieri barbariſmi. vt cum quæritur vnde venit
⁊ rñdetur venit viſu lectũ male reſpondetur. Ultimum eñ ſupinum
nõ ꝯſtruitur cum ꝟbis importãtib motum de loco. ſꝫ cum nõibus ad

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tectiuis.vt iucundū auditu facile dictu. Sic cum q̄rit̄ quo iuit.ꝛ rn̄de
tur ex vꝛbe male rn̄det̄. Ex eīn rn̄dendum eſt ad vn̄.vt vn̄ venit . rn̄det̄
ex vꝛbe ex agro. Item cum q̄ritur vbi h̄itas.ꝛ rn̄detur penes ſcm̄ petꝝ
penes ſcm̄ iacobum. ꝓſus ſcm̄ lebuinū male rn̄detur. Nam ꝓſus rn̄dē
dum eſt ad quo ſiue ad quoꝛſum. Et penes non d̄t circumſtantiā loci
ſed ꝑt perſonam cum ptāte ſeu dominio.vt res eſt penes arbitros. hoc
eſt in ptāte arbitroꝝ. Itꝫ quærit̄ur quo iuit.iuit apud pr̄em male rn̄/
detur. Apud eīn ꝛ vbi rn̄dendum eſt.vt fui apud fr̄em.. Ita cum que
ritur vbi fuiſti.ꝛ rn̄detur fui ad fr̄em male rn̄ſum eſt. Ad eīn rn̄dendū
eſt ad quo.ergo dicend̄ ē fui apud fr̄em.vel iui ad fr̄em. Etiā quærunt
pueri vbi vultis.vbi vis.quærendū eſſet quo vultis. Etiam meli⁹ di
ceretur iui cubitū.iuit dormitū.q̄ꝫ iuit ad lectū.qꝛ quis poteſt ire ad le
ctum non vt dormiat.

De regimīe ob obliquorū a ꝑticipio.

Participans qd̄ in ans vel in ens fit dicito pn̄s

❡ Hic vult docere de regimine ꝑticipioꝝ.ꝛ dicit ꝙ participiū in ans
vel in ens eſt pn̄tis tp̄is.vt amans legens. In tus ſus xus p̄teriti tp̄is
In rus dus futuri tp̄is.vt amandus legendus lecturus ❡ Circa textū
pꝛimo ſciendum ꝙ participiū dictum eſt quaſi partē capiens . Capit
eīn partem a nomine.partem a verbo.vt dicit Donatus. hoc eſt habet
quædā accidentia ſimilia accidentibus nōis.ꝛ quædā ſimilia acciden
tibus verbi. Capit a noīe genera ꝛ caſus.hoc eſt vt nomen ipſum ha/
bet genera ꝛ caſus.ita ꝛ participiū. Et capit a verbo tp̄a ꝛ ſignificatio
nes.hoc eſt vt verbū eſt alicuius tp̄is ꝛ ſignificationis.ita ꝛ participi/
um. Participia eīn in ans vel in ens ſunt pn̄tis tp̄is . vt amans pn̄tis
tp̄is eſt vt amo.legens vt lego.vt amabo ꝛ amaboꝛ futuri tp̄is ſunt.
Ita amaturus ꝛ amandus ſunt futuri tp̄is. Et eſt participiū inuen/
tum ꝯmoditatis cauſa ꝛ neceſſitatis cā. Cōmoditatis cā vt breuioꝛ ſit
omiſſa copulata vel relatiuo vel aduerbijs vel ꝯiunctionibus Nā cuꝫ
vni ſuppoſito danda ſunt duo verba. Solent autoꝛes alteꝝ v̄boꝝ mu
tare in participiū. vt pꝛo illo. Tityre tu recubas ꝛ modularis ꝯmodi
us ꝛ breuius dicunt tu recubans modularis.vbi ſubticetur copula.ꝑ
illa homo currit q̄ mouetur.breuius homo currens moue̅t. vbi omiſ/
ſum eſt relatiū et pꝛo iſta dū. Octauianus imperauit vel imperiū te/
nuit natus eſt chꝛiſtus.dicunt Octauiano imperante natus ē chꝛiſt⁹.
vbi omiſſum eſt dū aduerbium Et illa mutatio poteſt fieri per oīa par
ticipia p̄ſentis tp̄is.per participia vt ꝑ iſta Pꝛæceptoꝛ qui caſtigat di
ſcipulū non ſemper eū coꝛrigit. In preteritis. Diſcipulus caſtigatus
non coꝛrigebatur. Sic etiā mutantur verba futuri tempoꝛis.vt pꝛæce
ptoꝛ qui caſtigabit diſcipulū non eū ſemper coꝛrigit. Dicitur pꝛæce/
ptoꝛ caſtigaturus diſcipulū.non ſemper eū coꝛrigit.. Et pꝛo iſta diſci
pulus qui caſtigabitur non ſp̄ coꝛrigetur d̄r. Diſcipulus caſtigandus
non ſp̄ coꝛrigetur. Ita ꝛ in obliq̄s.vt pꝛo iſta. Appꝛehendit eum capil
lis ꝛ ſtrauit humi d̄r. Appꝛehenſum capillis eum humi ſtrauit atq̄ȝ in
luto volutauit Plinius. Iunius. Brutus filios ſuos q̄ ad recipiendū

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in vrbem tarq̄nos ꝯiurarant virgis ceſos ſecuri ꝑcuſſit. Comic⁹ Ego
te virgis ceſum in piſtrinum dedam. Nonnunq̄ꝫ duo aut tria tempꝛa
mutantur in ꝑticipio in eadem orōne. vt anima corpus egreſſa ſtatim
añ tribunal iudicis ſtatuitur ſententiam receptura quæ poſt hoc nūq̄ꝫ
mutabit Nōnūq̄ꝫ etꝫ clarior fit ſmo cum v̄bum mutatur in ꝑticipiū
q̄ꝫ nō. vt in euangelio Et agebat in deſto a ſpū dieb⁊ quadraginta ⁊ tē
tabatur a diabolo quæ clarior fit ſi ſic reſoluitur Chriſtus ductus ſiue
actus a ſpiritu in deſerto quadraginta diebus temtabatur a diabolo
¶ Vel poteſt etiam verbum nonnunq̄ꝫ in ablatiuum mutari abſo/
luta poſitum. vt diabolo cum quadraginta dieb⁊ tentāte. q2 dicta orō n̄
reſolnta videtur neſcienti ſignificare. chriſtum ductum in deſertum q̄
draginta dieb⁊ qđ falſum eſt. ſed ſꝫ Chriſt⁹ tentat⁹ xl. dieb⁊ ñ āt xl. die
bus actus ſiue ductus ¶ Cauſa neccitatis ꝑticipium inuētum eſt. q2
hꝫ ꝑticipialem nōnūq̄ꝫ naturam vt ſine ea nō ſit plane latina orō vt cir
cumdedimus caſtris foſſam ⁊ valles ne hoſtes venire poſſint ⁊ nos ex/
primere queāt. i. q̄ſi foſſa ⁊ vallum ideo fiant aut hoc p̄ſtare queant ne
hoſtes venire poſſint. Sola eñ eſt cautio de oppreſſione. Itaq̄ꝫ dicen
dum ſic fuit. ne venientes hoſtes aut ne aggreſſi hoſtes nos opprimāt.
dedimus litteris opam ne magiſter nos ꝑtentet ⁊ v̄gis cedat. melius
ne magiſter nos ꝑtentans v̄gis cedat. Mulieres ornant ſe ne vidētes
homiēs eas derideant. ¶ Circa textum p̄mo ſciendum q̄ ꝑticipium
p̄t trahi ad aliud tempus cum iungitur v̄bo p̄teriti vel futuri tp̄is. vt
ſum legens eſt p̄ñtis tp̄is. Ero legēs eſt futuri tp̄is. Fui legens eſt p̄te
riti tp̄is. vt ioannes recedens hinc mandauit mihi vt tibi iſta renūciaꝛ
rem. i. dum recederet Ita ꝑ abltōs abſolute poſitos. ioanne recedente
hinc petrus hic ꝑmanſit. i. dum recederet. Et in illis dici p̄t āpliatio.
Sic in futuro. vt ego ad te veniens de omnib⁊ faciam te certiorem.
Virgilius Poſt aliquot mea regna videns mirabor ariſtas. ¶ Se/
cūdo ſciendū q̄ ꝑticipia in ens ſubſtantiuata ſunt neutri gñis vt accñs
ꝯſequēs accñs ꝯtingēs p̄ñs ꝯueniēs ꝯtinēs apđ veteres pro firmamē
to orōnis. Sed oriēs occidens, ꝑfluens, ꝑflumine. ꝯfluēs quo duo flu/
mina ꝯueniunt ſunt generis maſculini. Continens v̄o ꝑ terra nō inſu
la. Conſonans pro littera non vocali Pregnās cum v̄bum in vſu nō
habet ⁊ animās fœi gñis ſunt Nōnūq̄ꝫ tamen animās in plurali nume
ro in neutro gñe inuenitur.

¶ Sequitur textus.

Tus xus ſus dat p̄teritum. rus duſq̄ꝫ futurū

¶ Dicit q̄ participium preteriti temporis terminatur in tus. vt doct⁹
In ſus. vt viſus In xus vt pexus Itē ꝑticipium in ens formatur a p̄/
terito imperfecto verbi bam vel bar mutando in ns. vt amabam a/
mans ab loquebar loquens. Excipiuntur eo queo veneo quorum
præterita ſunt ibam quibam venibam quæ aſſumpta e littera for/
mant participia in ens. vt quiens ⁊ veniens ⁊ cetera. ¶ Item idem
intelligendum eſt de his verbis munio polio īſignio mollio quorum p̄
terita termiāntur in ibam ſm priſcianum vt munibam. inſignibam

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf